

REFERAT Natur- og Miljøudvalget 2018-2021 d. 03-12-2019

Mødedato Tirsdag d. 03. december 2019 kl. 00:00

Mødested Skovløkken 4, Tejn, Mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Budgetopfølgning pr. 31. oktober 2019, Natur- og Miljøudvalget.....	5
Godkendelse af revidering af Takstregulativ for de kommunale havne på Bornholm.....	9
Prioritering af anlægsmidler, vejanlæg 2020.....	12
Revideret kompetencefordelingsplan mellem centre og fagudvalg.....	15
Udvikling i trafikulykker 2018.....	18
Orientering om projekt Contracts2.0 vedr. udvikling af støtteordninger under landdistriktsprogram	21
Orienteringspunkt: Klyngesamarbejdet er bevilget støtte til videre rådgivning nu under kampagen M	25
Nye regler for byggesagsbehandling fra 1-1-2020.....	28
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	37
Gensidig orientering.....	39

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-12-2019	1	

Fraværende

Bemærkninger til dagsordenen

Punkt 2: Budgetopfølgning pr. 31. oktober 2019, Natur- og Miljøudvalget

Bilag

Driftsopfølgning på bevilling og afdelingsniveau

Anlægsopfølgning

Åbent punkt

2 Budgetopfølgning pr. 31. oktober 2019, Natur- og Miljøudvalget

00.30.14G01-0071

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-12-2019	2	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Budgetopfølgningen pr. 31. oktober 2019 viser for Natur- og Miljøudvalgets områder et regnskab med et forventet mindreforbrug på 1,5 mio. kr. Set under et er der fra 2018 overført et underskud på 0,9 mio. kr. Således forventes årets resultat at blive et overskud på 0,6 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. i 2019

Anlægsopfølgningen viser, at der forventes et forbrug på 92,16 mio. kr. ud af et rådighedsbeløb på 142,77 mio. kr.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- a. budgetopfølgningen tages til efterretning
- b. det som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at der meddeles tillægsbevilling på 370.000 kr. til bevilling 51 Beredskab finansieret af næste års budget på bevillingens rammer
- c. det som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at der meddeles tillægsbevilling på 2.512.000 kr. til bevilling 52 Teknik, natur og miljø finansieret af næste års budget på bevillingens rammer
- d. det som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at mindreforbruget vedr. jordforureningsopgaver på 1.005.000 kr. overføres til 2020 som følge af tidsmæssig forskydning af projektets udgifter
- e. det som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at der meddeles tillægsbevilling på 435.000 kr. til den ikke-overførbare bevilling 52 Teknik, natur og miljø finansieret af de likvide midler
- f. det som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at der meddeles negativ tillægsbevilling på 577.000 kr. til bevilling 53 Veje, parker og anlæg som følge af uforbrugt tillægsbevilling givet til omlægning til økologi på naturområdet, beløbet tilføres de likvide midler
- g. det som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at der meddeles tillægsbevilling på 6.644.000 kr. til bevilling 57 Kollektiv trafik finansieret af næste års budget på bevillingens rammer

Natur- og Miljøudvalget den 3. december 2019:

Godkendt.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring i Bornholms Regionskommune, gennemføres budgetopfølgning pr. 31. oktober 2019. I 2019 gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april og 31. oktober, samt en administrativ budgetopfølgning pr. 31. juli og 31. januar 2020.

Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2019 ekskl. overførsler fra 2018.

Over-/underskud angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2019, dvs. inkl. overførsler fra 2018.

Af bilag 1 fremgår budgetopfølgning på driften.

Af bilag 2 fremgår budgetopfølgning på anlæg.

Drift

For den del af **Center for Natur, Miljø og Fritid** som vedr. Natur- og Miljøudvalgets område, forventes samlet set et mindreforbrug på 4,5 mio. kr. i 2019. Fra 2018 er overført et underskud på 7,0 mio. kr. Dermed forventes årets resultat at blive et underskud på 2,5 mio. kr.

Mindreforbruget kan henføres til flere områder herunder veje, natur, havne og skadedyrsområdet. På havneområdet afvikles akkumuleret underskud i henhold til den vedtagne handleplan. For skadedyrsområdet afdrages ligeledes på det akkumulerede underskud. Der afdrages for skadedyrsbekæmpelsen yderligere i forhold til det forudsatte ved opfølgningen pr. 30. april. På miljø- og vejområdet forventes frigivne overførsler ikke anvendt fuldt ud i indeværende år, hvilket bidrager til det samlede resultat.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set mindreforbrug på 0,6 mio. kr. i 2019.

Det samlede mindreforbrug kan henføres til jordforureningsområdet, hvor de konkrete afværgeforanstaltninger pågår, men ikke afsluttes i år.

For **Center for Ejendomme og Drift** forventes samlet set et merforbrug på 3,0 mio. kr. i 2019. Fra 2018 er overført et overskud på 6,1 mio. kr. Dermed forventes årets resultat at blive et overskud på 3,1 mio. kr.

Det samlede merforbrug udgøres af et merforbrug hos BAT samt et mindreforbrug, der i hovedtræk kan henføres til vintertjenesten, og Ejendomme og Service. For Devika og Vej og Park gælder, at de delvist benytter frigivne overførte overskud. Den udarbejdede handleplan for BAT får kun delvis effekt i indeværende år og der afdrages over en årrække. Det forventede resultat er præget af en del usikkerhed vedrørende indtægterne. I tilfælde af, at forventningen til indtægterne ikke forbedres vil den samlede afdragsplan dog fortsat kunne holdes og underskuddet være afdraget inden udgangen af 2022.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set balance mellem budget og forbrug i 2019.

Anlæg

På Natur- og Miljøudvalgets område udgør det samlede rådighedsbeløb i 2019 netto 142,77 mio. kr. Der forventes et mindreforbrug på netto 50,61 mio. kr.

Det forventede mindreforbrug skyldes primært via Pulje til øget trafiksikkerhed v/skoler med 1,05 mio. kr., Gadebelysning LED-teknologi med 3,0 mio. kr., Kabellægning af gadebelysning 2017 med 1,99 mio. kr., Paradisbakkeskolen, læringsmiljøer og madskole med 12,32 mio. kr.,

Pulje til nye læringsmiljøer på skolerne (Hans Rømer Skolen) med 11,79 mio. kr. og Renovering af administrationsbygninger med samlet 3,89 mio. kr.

Der forventes at blive overført i alt ca. 50,48 mio. kr.

Økonomiske konsekvenser

På Natur- og Miljøudvalgets overførbare bevillinger er der fra 2018 overført et underskud på 0,9 mio. kr. Med et forventet mindreforbrug på 1,5 mio. kr. forventes årets resultat at blive et overskud på 0,6 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et mindreforbrug på 0,6 mio. kr.

Tabel 1: Driftsopfølgning pr. 31. oktober 2019

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2019		Afvigelse i pct.		Overført fra 2018	Forventet resultat i 2019 (+overskud /- underskud)	
	Overførbare	Ikke-overførbare	Overførbare	Ikke-overførbare		Overførbare	Ikke-overførbare
Center for Natur, Miljø og Fritid	4.503	571	13,9 %	76,0 %	-7.025	-2.522	571
51 Beredskab	-400		4,4 %		30	-370	
52 Teknik, natur og miljø	4.903	571	21,0 %	9,7 %	-7.055	-2.152	571
58 Affaldshåndtering		0					0
Center for Ejendomme og drift	-2.995	0	2,0 %	-	6.130	3.135	
53 Vej, park og anlæg	3.995		6,1 %		470	4.465	
54 Vej og Park	-961		37,2 %		1.961	1.000	
55 Ejendomme og service	1.430	0	1,7 %	-	2.430	3.860	
56 Devika	-815		-		1.269	454	
57 Kollektiv trafik	-6.644		28,5 %			-6.644	
Natur- og Miljøudvalget	1.507	571	0,7 %	3,8 %	-895	612	571

Note: Merforbrug angives med negativt fortegn

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Godkendelse af revidering af Takstregulativ for de kommunale havne på Bornholm

Bilag

Bilag Takstblad for de kommunale havne på Bornholm 2020

Bilag Takstregulativ for de kommunale havne på Bornholm 2020

Åbent punkt

3 Godkendelse af revidering af Takstregulativ for de kommunale havne på Bornholm

08.03.00S49-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-12-2019	3	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Center for Natur, Miljø og Fritid har revideret Takstregulativ for de kommunale havne på Bornholm. Revideringen har til formål at gøre takstregulativet mere brugervenligt og at skabe et bedre administrativt grundlag for håndhævelsen af de regler, der knytter sig til taksterne på de kommunale havne. Det reviderede takstregulativ fremsendes til brugerrådene til orientering.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- Revideringen af Takstregulativ for de kommunale havne på Bornholm godkendes.

Natur- og Miljøudvalget den 3. december 2019:

Godkendt.

Sagsfremstilling

Takstregulativ for de kommunale havne på Bornholm er et bilag til det kommunale takstblad. I takstregulativet er de regler, der knytter sig til taksterne for havne, beskrevet.

Det eksisterende takstregulativ bærer præg af mange års løbende tekstrettelser og fremtræder uoverskueligt og uklart på flere områder. Center for Natur, Miljø og Fritid har derfor revideret takstregulativet med henblik på at gøre det mere brugervenligt og på at skabe et bedre administrativt grundlag for håndhævelsen af de regler, der knytter sig til taksterne på de kommunale havne. Der er som udgangspunkt ikke foretaget indholdsmæssige rettelser, som ændrer takststruktur eller -niveau. Dog er der visse steder i teksten tilføjet beskrivelser af eksisterende praksis på havnene, som ikke tidligere har været beskrevet i takstregulativet.

Det reviderede takstregulativ fremsendes til brugerrådene til orientering. Fra 2020 vil brugerrådene få forslag til ændringer i høring, inden disse implementeres i takstregulativet og forelægges Natur- og Miljøudvalget til godkendelse.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Supplerende sagsfremstilling

Bilag:

Takstblad for de kommunale havne på Bornholm 2020

Takstregulativ for de kommunale havne på Bornholm 2020

Punkt 4: Prioritering af anlægsmidler, vejanlæg 2020

Bilag

Brorenovering 2020 - Stevelen bro

Åbent punkt

4 Prioritering af anlægsmidler, vejanlæg 2020

05.01.00S00-0017

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-12-2019	4	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

I anlægsbudgettet for 2020 udgør rådighedsbeløbet til vejanlæg 16.218.900 kr.

Budgetoverførslerne fra 2019 til 2020 kan endnu ikke opgøres, men det forventes at overførslen på vejområdet vil blive minimal. Dette dagsordenspunkt vedrører prioritering af anlægsmidler for 16.000.000 kr.

Som følge af reducere på anlægsbudgettet i 2020 med 2,0 mil kr. er der foretaget en revidering af vedligeholdelsesplanen for årets prioritering, på denne baggrund indstilles følgende opgaver til udførelse: Trafiksikkerhedsarbejder, asfaltarbejder, renovering af broer og bygværker samt renovering af vejafvandingsanlæg.

Såfremt prioriteringsforslaget følges vil størstedelen af udgifterne blive afholdt i 2020.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- prioriteringen af anlægsmidlerne for 2020 godkendes

Natur- og Miljøudvalget den 3. december 2019:
Godkendt.

Sagsfremstilling

Forslag til prioritering af anlægsmidler er følgende:

- Trafiksikkerhedsarbejder til 3.200.000 kr. Beløbet vil blive koblet sammen med det i budget 2020 afsatte beløb til Trafiksikkerhedsarbejder 2020-2023 på 1.018.000 kr. Trafiksikkerhedsplan 2018 – 2025 blev vedtaget i kommunalbestyrelsen den 23. maj 2019. Planen tager udgangspunkt i tidsperioden 2018 – 2025 og prioriteringen er opdelt i tre grupper. Formålet er at intensivere og målrette indsatsen for at begrænse antallet af dræbte og tilskadekomne personer og øge trygheden i trafikken. Projekterne vil blive nærmere beskrevet, når bevillingssagen bliver fremlagt til politisk behandling.
- Asfaltarbejder til 9.200.000 kr. på vejnettet med afledte udgifter til blandt andet vejmarkering. Prioriteres med baggrund i belægningsoptimeringssystemet BelOps. I BelOps indrapporteres årligt registrerede belægningskader – disse omsættes i en skadespointliste for samtlige veje. Herudover indarbejdes trafikmængde samt årets belægningsbudget, og på baggrund af disse data udarbejdes et oplæg til den mest fordelagtige indsats ved udvælgelse af asfaltarbejder. I vedhæftede bilag er der nærmere redegjort for de planlagte belægningsarbejder. I belægningsarbejderne indgår endvidere asfaltering af en fortovsstrækning af Harbovej på ca. 600 m.

- Renovering af broer og bygværker til 3.100.000 kr. Der er registreret i alt 350 større og mindre broer og bygværker på det samlede Bornholmske vejnet. Renoveringen foretages med baggrund i udarbejdet generaleftersynsrapport med en samlet prioritering. Det anbefales, at der disponeres et beløb på 3.100.000 kr. henholdsvis i 2020 og tilsvarende beløb i 2021 og at der planlægges med renovering af Stevelen bro på Helligdomsvej (det samlede arbejde forventes at beløbe sig til 6,2 mil. kr.). I vedhæftede bilag er der nærmere redegjort for det planlagte arbejde.
- Renovering af vejafvandingsanlæg til 500.000 kr. Grundet klimaændringer skal der de kommende år, i samarbejde med Bornholms Energi og Forsyning, iværksættes fælles projekter i relation til regnvands-separering, herunder afvanding af vejene. Udgifterne til disse projekter vil ikke kunne finansieres af driftsbudgettet. Projekterne vil blive nærmere beskrevet når bevillingssagen bliver fremlagt til politisk behandling.

Økonomiske konsekvenser

Det disponible rådighedsbeløb i 2020 i puljen til vejanlæg på 16.218.900 kr. er afsat under Center for Natur, Miljø og Fritid.

Budgetoverførslerne fra 2019 til 2020 kan endnu ikke opgøres, men det forventes at overførslen på vejområdet vil blive minimal. Dette dagsordenspunkt indeholder prioriteringer for samlet 16.000.000 kr. Resten af puljen er ikke prioriteret.

Når prioriteringen af anlægsmidlerne efterfølgende bliver fulgt op af bevillingsansøgninger, vil anlægsbevillingerne blive givet til Center for Natur, Miljø og Fritid og Center for Ejendomme og Drift, afhængigt af hvilket center, der har ansvaret for de enkelte projekter.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 5: Revideret kompetencefordelingsplan mellem centre og fagudvalg

Bilag

Gældende kompetencefordelingsplan fra 2018

Forslag til ny kompetencefordelingsplan 2019_med synlige rettelser

Forslag til ny kompetencefordelingsplan 2019_uden synlige rettelser

Åbent punkt

5 Revideret kompetencefordelingsplan mellem centre og fagudvalg

00.15.15A21-0098

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-12-2019	5	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har i september 2019 vedtaget en ny styrelsesvedtægt. Der er derfor udarbejdet en revideret kompetencefordelingsplan mellem fagudvalg og centre.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- udkastet til kompetencefordelingsplan for 2019 godkendes.

Natur- og Miljøudvalget den 3. december 2019:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har i september 2019 vedtaget en ny styrelsesvedtægt. Der er derfor udarbejdet en revideret kompetencefordelingsplan mellem fagudvalg og centre.

Der er samtidig foretaget en række rettelser især af redaktionel karakter. Det er fx rettelser af fejl, tydeliggørelse af opgaven, rettelser af farver og flytning af afsnit, så der er en mere faglig naturlig sammenhæng.

Men der er også indført nye afsnit om strategier og politikker samt udbud.

Afsnittet om miljøvurderingsloven opdelt i to dele for at adskille den miljøvurdering, der skal laves på planer og programmer fra den miljøvurdering, der skal gennemføres for konkrete projekter.

Afsnittet om byfornyelse og områdefornyelse er tilpasset ny lovgivning.

Desuden er der forslag om at kompetencen til at godkende omkonvertering af almene boligorganisationers lån med kommunegaranti overføres til administrationen, hvis omkonverteringen ikke medfører væsentlige ændringer i lånets hovedstol og løbetid (dvs. kommunens risiko ikke forøges ved omkonverteringen).

Det er tydeliggjort at kompetencen for at fastlægge retningslinjer, regulativer og reglement for de kommunale havne fremadrettet ligger hos Natur- og Miljøudvalget.

Kompetencen for at beslutte at igangsætte en høring af projektforslag på varmforsyningsområdet foreslås tildelt Kommunalbestyrelsen.

Der er vedhæftet 3 bilag:

- Den gældende kompetencefordelingsplan fra 2018
- Forslag til ny kompetencefordelingsplan for 2019 med synlige rettelser
- Forslag til ny kompetencefordelingsplan for 2019 uden synlige rettelser

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 6: Udvikling i trafikulykker 2018

Bilag

Ulykkestal fordelt på politikredse 2018

Åbent punkt

6 Udvikling i trafikulykker 2018

05.13.00P05-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-12-2019	6	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget orienteres

Resumé

Vejdirektoratet følger udviklingen i trafikulykker på landsplan og i de enkelte politikredse, og har netop udsendt den årlige oversigt. Oversigten indeholder alene uheld med personskade og er baseret på politiets registreringer af ulykker.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- orienteringen tages til efterretning

Natur- og Miljøudvalget den 3. december 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Trafikulykkerne kan være forskellige på tværs af landet, og er bl.a. afhængige af trafikmængde, trafiksammensætning og forholdet mellem længden af veje i by og land.

Udviklingen af antallet af trafikulykker på Bornholm er overordnet set faldende. I 2018 var der således registreret 23 personskadeuheld (dræbte, alvorligt eller lettere tilskadekomne), hvilket er et fald i forhold til 2017, hvor der var 26 personskadeuheld. Antallet af dræbte eller alvorligt tilskadekomne var dog steget fra 10 til 13.

Udviklingen af antallet af personskadeuheld er fortsat i overensstemmelse med Bornholms Regionskommunes Trafiksikkerhedsplan 2018-2025. Målsætningen i trafiksikkerhedsplanen er at antallet af personskadeuheld skal falde til 11 i 2025, og det vil derfor være nødvendigt med en fortsat investering i forbedring af trafiksikkerheden.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der generelt er tale om små tal på Bornholm, og der kan derfor komme store procentvise udsving fra år til år, men der er en tendens til et faldende antal uheld, inden for de sidste 4 år.

En mere detaljeret beskrivelse af uheldsbilledet på Bornholm, fremgår af Vejdirektoratets rapport "Ulykkestal fordelt på politikredse 2018", hvoraf det fremgår at andelen af personskadeulykker pr. 10.000 indbyggere var 4,53 på Bornholm mod 5,12 på landsplan. Her er der ikke taget hensyn til at Bornholm har væsentlig flere "indbyggere" i sommermånederne. Andelen af personskadeuheld i personbil, cykler og knallerter var større på Bornholm i forhold til landsgennemsnittet, medens det var modsat med fodgængere og motorcykler.

Den fortsat gode tendens til et faldende antal personskadeuheld på Bornholm, kan formentlig skyldes de forholdsvis store investeringer på trafikområdet i forbindelse med Campus og

projektet Bornholms Cykelveje, og det vil fortsat være nødvendigt med sådanne investeringer som er omtalt i kommunens trafikikkerhedsplan.

Vejdirektoratets Politikredsrapport 2018, kan ses på følgende link:
<https://www.vejdirektoratet.dk/side/udviklingen-i-trafikulykker>

Bilag.

Ulykkestal fordelt på politikredse 2018

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling

Ingen

Punkt 7: Orientering om projekt Contracts2.0 vedr. udvikling af støtteordninger under landdistriktsprogrammet

Åbent punkt

7 Orientering om projekt Contracts2.0 vedr. udvikling af støtteordninger under landdistriktsprogrammet

04.21.00P20-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-12-2019	7	

Hvem beslutter

Natur- og miljøudvalget orienteres

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget orienteres

Resumé

Natur- og Miljøudvalget besluttede den 10. april 2018 at Bornholms Regionskommune indgår som lokal partner i projektet Contracts2.0 sammen med Københavns Universitet og Bornholms Landbrug & Fødevarer. Projektet er et 4-årigt EU-finansieret forskningsprojekt, der skal udvikle nye støtteordninger under EU's landdistriktsprogram. De nye støtteordninger skal skabe incitament til mere bæredygtige driftsformer og både tilgodese landbrug, natur og klima. Den praktiske del af projektet består af en række workshops og markvandring i perioden 2019-2022.

Projektperioden er 01.05.2019-01.05.2023.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 3. december 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Natur- og Miljøudvalget besluttede den 10. april 2018 at Bornholms Regionskommune indgår som partner i det EU-finansierede forskningsprojekt Contracts2.0. Projektperioden er 4-årig fra 01.05.2019 til 01.05.2023. Det overordnede formål er at udvikle nye støtteordninger under EU's landdistriktsprogram gældende fra 2028, der både tilgodeser landbruget, naturen og klimaet. Landdistriktsprogrammet har til formål at støtte udviklingen af landbruget, styrke miljø- og klimaindsatsen samt bæredygtig brug af naturressourcer i landdistrikterne.

Bornholm er et af 11 studieområder i Europa og projektpartnerne i Danmark er Københavns Universitet i samarbejde med Bornholms Landbrug & Fødevarer og Bornholms Regionskommune. Læs mere på projektsitet: www.project-contracts20.eu.

Bornholms Landbrug & Fødevarer og Bornholms Regionskommune skal primært assistere med tilrettelæggelse af 6-8 workshops (Contract Innovation Labs/aftaleudvikling). På disse workshops vil vi sammen med bornholmske arealforvaltere og andre interessenter, videreudvikle gældende støtteordninger og pege på nye muligheder for at indgå bindende aftaler med fx landmænd, der kan medvirke til at udvikle landbrug og skovbrug i en mere klimarobust retning og skabe incitament til mere bæredygtige driftsformer, der også gavner natur og miljø.

Parallelt vil der på både europæisk og nationalt niveau være såkaldte Policy Innovations Labs (politikudvikling), der skal bringe politiske beslutningstagere, nøgleaktører og eksperter sammen for at understøtte virkeliggørelsen af nye aftalebaserede ordninger.

Regionskommunens deltagelse i projektet giver en unik mulighed for at påvirke udformningen af landdistriktsprogrammet med afsæt i bornholmske forhold og behov. Projektet styrker desuden relationen til det bornholmske erhvervsliv og understøtter målet om at være et bæredygtigt og klimavenligt ø-samfund i henhold til visionen om Bright Green Island.

Den praktiske del af projektet består af en række workshops og markvandring i perioden 2019 -2022. Første workshop holdes den 21. november 2019 med udvalgte landmænd, skovdyrkere og arealforvaltere og har fokus på kulstofbinding i jord og vegetation foruden muligheder og udfordringer ved de gældende støtteordninger. Fra 2020 afholdes også workshops med en bredere lokal interessentgruppe og med nationale interessenter.

Skemaet herunder viser det forventede forløb.

CIL = Contract Innovation Lab (aftaleudviklende workshop)

PIL = Policy Innovation Lab (politikudviklende workshop)

	Smal CIL (Landmænd inkl. privat skovbrug)	Bred CIL (alle interessenter)	PIL (Københavns Universitet detailplanlægger med Landbrugsstyrelsen)	Øvrigt
2019	CIL1: 21/11, hos BLF, Introduktion, SWOT af ordninger		PIL1: december eller januar?	
2020	CIL3: 28/5 19-21: Markvandring: Kulstof i jord og hegn	CIL2: 18/2, hos BLF. Bornholms landbrug og klimaet	(Folkemøde uge 24: Foreløbig intet arrangement)	Afrapportering oktober 2020
	CIL4: November 2020, Fælles workshop: Input til Dream contracts			
2021	CIL6: Primo 2021, Markvandring (tidspunkt skal koordineres med eventuelle ansøgningsfrister om støtte)	CIL5: 2 måneder før CIL6	PIL X: Juni 2021, Arrangement på Folkemødet	
2022	C7/PIL X: Maj 2022: Afsluttende fælles arrangement for smal CIL, bred CIL og PIL		Afrapportering april 2022	
2023			Afrapportering april 2023	

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 8: Orienteringspunkt: Klyngesamarbejdet er bevilget støtte til videre rådgivning nu under kampagnen Mødestedet

Bilag

Klyngens ansøgning til kampagnen Mødestedet"

Rapport_4-Kløver-Klyngen_Bornholm

Åbent punkt

8 Orienteringspunkt: Klyngesamarbejdet er bevilget støtte til videre rådgivning nu under kampagnen Mødestedet

01.11.00P20-0035

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-12-2019	8	

Hvem beslutter

Natur- og miljøudvalget indstiller

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune indgik ultimo 2017 en samarbejdsaftale med sekretariatet for landsbyklynger ved DGI. Projektet er afsluttet i august i år med en ansøgning til kampagnen for landsbyklynger: "Mødestedet". Lokale og Anlægsfonden, Realdania og DGI-sekretariatet for landsbyklynger, står bag kampagnen. I november fik 4-Kløver-Klyngen (Nyker, Klemensker, Aarsballe og Rø) tilsagn om en ny bevilling på 200.000 kr. til rådgiverassistance til at videreudvikle klyngens projektidé "Vi mødes i det grønne" til en egentlig projektplan inden april 2020 med en efterfølgende mulighed for at søge om anlægsstøtte til en hel eller delvis realisering i maj 2020.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at

- orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 3. december 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune indgik ultimo 2017 en samarbejdsaftale med sekretariatet for landsbyklynger ved DGI om deltagelse i udvikling af et klyngesamarbejde mellem Nyker, Klemensker, Aarsballe og Rø (4-Kløver-Klyngen). Bag den nationale kampagne Landsbyklynger står foruden DGI sekretariatet også Lokale og Anlægsfonden og Realdania. Projektet blev afsluttet i august 2019, hvor de af de 18 Landsbyklynger, som ønskede at gå videre med deres projektidéer, kunne ansøge om støtte til en projektudvikler under en ny kampagne for landsbyklynger kaldet "Mødestedet". Rapporten om Klyngen, udarbejdet som led i processen med at etablere klyngen, samt deres afsluttende ansøgning til Mødestedet, er vedhæftet som bilag.

4-Kløver-Klyngen's vision er at skabe fællesskab, glæde og samvær på tværs i et attraktivt miljø baseret på fysisk og mental sundhed. Klyngens projektidé "Vi mødes i det grønne" er udsprunget af visionen og af et ønske om at styrke forbindelserne mellem de fire byer og samtidigt nytænke den måde de fire medborgerhuse og idrætsanlæg og den fælles idrætshal benyttes på, så disse aktiver i højere grad opleves som en fælles ressource for bevægelse, aktivitet og samvær i klyngen.

4-Kløver-Klyngen modtog primo november tilsagn om, at de har modtaget 200.000 kr. til i samarbejde med en rådgiver at udvikle deres idé til et egentligt projekt med en projektplan inden april 2020. Efterfølgende vil klyngen kunne søge om støtte til dækning af op til 50% af den samlede anlægssum (dog max. 4,5 mio. kr. inkl. moms).

Kommunens andel i klyngesamarbejdet vil fortsat være at følge den videre proces samt medvirke med viden og sparring i det omfang projekterne vedrører kommunale ejendomme og interesser – herunder en styrkelse af adgangen til den bornholmske natur bl.a. i Bornholms Grønne Bølge. Center for Regional udvikling, It og Sekretariat (CRIS) er tovholder i kommunen for klyngesamarbejdet. CRIS koordinerer med øvrige relevante centre som Center for Natur, Miljø og Fritid, Center for Ejendomme og Drift og Center for Sundhed og Forebyggelse.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

[Klik her for at skrive tilføjelse](#)

Punkt 9: Nye regler for byggesagsbehandling fra 1-1-2020

Åbent punkt

9 Nye regler for byggesagsbehandling fra 1-1-2020

02.00.00P05-0005

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

03-12-2019

Åbent punkt

9

Lukket punkt

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget orienteres

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget orienteres

Resumé

Bygningsreglementet blev ændret radikalt, da BR18 trådte i kraft i januar 2018. For områderne brand og konstruktion er der en overgangsordning frem til den 31. december 2019. I overgangsperioden kan man vælge at få den tekniske byggesagsbehandling på brand og konstruktioner udført af certificerede rådgivere eller af de kommunale myndigheder. Men pr. 1. januar 2020 slutter overgangsordningen og sagsbehandlingen af disse områder overgår til private certificerede rådgivere.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at

- orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 3. december 2019:

Taget til efterretning.

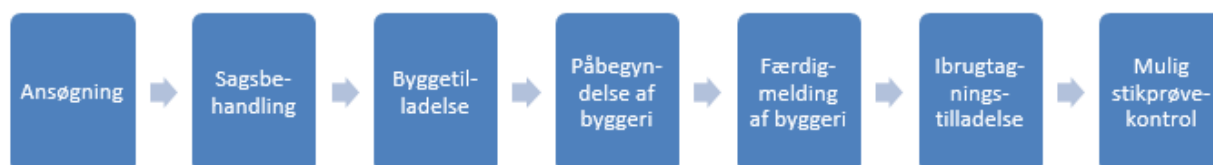
Sagsfremstilling

Bygningsreglementet blev ændret radikalt, da BR18 trådte i kraft i januar 2018.

I BR18 er den tekniske byggesagsbehandling flyttet væk fra de kommunale myndigheder.

Det er nu bygherres eget ansvar, at de tekniske kapitler i reglementet overholdes. Bygherre skal nu ved færdigmelding af byggesagen fremsende dokumentation for at reglementet overholdes. Hidtil har kommunerne skullet påse dette før byggetilladelsen blev givet.

Der er i BR18 indført stikprøvekontrol for 10% af sagerne, hvor kommunen skal kontrollere dokumentationen. En byggesag vil med det nye bygningsreglement, BR18, typisk forløbe således:

Sagsforløb for en byggesag

To områder i bygningsreglementet skiller sig dog ud. Det er kap. 5 – Brand og kap. 15 Konstruktioner. Disse bestemmelser er vurderet, at være så vigtige, er der skal være certificerede rådgivere på ved nogle typer byggerier.

Bygningsreglementet er opbygget på følgende måde: (www.bygningsreglementet.dk)

1	Administrative bestemmelser (§ 1 - § 47)	Se reglementet i en anden periode		Alle bestemmelser	
		BR18 (Aktuel)		 	
Tekniske bestemmelser					
2	Adgangsforhold (§ 48 - § 62)	9	Bygningens indretning (§ 196 - § 241)	16	Legepladser mv. (§ 358 - § 367)
3	Affaldssystemer (§ 63 - § 68)	10	Elevatorer (§ 242 - § 249)	17	Lydforhold (§ 368 - § 376)
4	Afløb (§ 69 - § 81)	11	Energiforbrug (§ 250 - § 298)	18	Lys og udsyn (§ 377 - § 384)
5	Brand (§ 82 - § 158)	12	Energiforsyningsanlæg i tilknytning til bygninger (§ 299 - § 328)	19	Termisk indeklima og installationer til varme- og køleanlæg (§ 385 - § 392)
6	Brugerbetjente anlæg (§ 159- § 160)	13	Forureninger (§ 329 - § 333)	20	Ubebyggede arealer ved bebyggelse (§ 393 - § 402)
7	Byggepladsen og udførelsen af Byggearbejder (§ 161 - § 165)	14	Fugt og vådrum (§ 334 - § 339)	21	Vand (§ 403 - § 419)
8	Byggeret og helhedsvurdering (§ 166 - § 195)	15	Konstruktioner (§ 340 - § 357)	22	Ventilation (§ 420 - § 452)

Den kommunale byggesagsbehandling skal kun se på følgende kapitler i BR 18:

Kap. 1 – Administrative bestemmelser (anvendelsesområde, byggetilladelse, gebyr mm.)

kap. 8 – Byggeret og helhedsvurdering (byggeriets omfang og placering)

kap. 20 – Ubebyggede arealer ved bebyggelse (opholdsarealer og parkering)

Bygherre skal ved ansøgningen oplyse om, hvilke kapitler byggeriet i øvrigt er omfattet af.

De øvrige bestemmelser fra kap. 26-34 handler om certificeringsordningen og indplacering i klasser.

Øvrige bestemmelser

23	Beregningsregler (§ 453 - § 458)	28	Dokumentation af bærende konstruktioner (§ 494 - § 505)	32	Certificerede statikers og brandrådgivers virke (§ 531 - § 535)
24	Beskrivelse af kontrolsystem for vand- og afløbsinstallationer (§ 459 - § 472)	29	Dokumentation af brandforhold (§ 506 - § 522)	33	Certificeret statikers virke (§ 536 - § 544)
25	Lavenergiklasse (§ 473 - § 484)	30	Kontrol af dokumentation for bærende konstruktioner og brandforhold (§ 523 - § 528)	34	Certificeret brandrådgivers virke (§ 545 - § 551)
26	Konstruktionsklasser (§ 485 - § 489)	31	Bygværksprojekterende for de bærende konstruktioner (§ 529 - § 530)	35	Anerkendelse af statikere (§ 552 - § 563)
27	Brandklasser (§ 490 - § 493)				

Bygherre skal ved byggeansøgningen indplacere sit byggeri i brand- og konstruktionsklasser samt indsende dokumentation for valget.

I den forbindelse skal kommunen vurdere, om man har valgt de rigtige klasser i forhold til brand- og konstruktionsklasser.

Byggeriet kan indplaceres fra klasse 1-4, dog er der en undtagelse for småbygninger (carporte, garager og udhuse mm.), hvor der er under 50 m² på ejendommen, de skal ikke indplaceres (kl. 0).

Brand- og Konstruktionsklasse 1

Byggerier, der kan indplaceres i Brand- og konstruktionsklasse 1, kan udføres uden certificeret rådgiver, såfremt der anvendes anerkendte, gennemprøvede og accepterede løsninger. Det er også her bygherres eget ansvar at reglementet overholdes.

Det er typisk enfamiliehuse, sommerhuse, udhuse større end 50 m² og mindre lagerbygninger. Det vil være en vurdering i forhold til bygningens anvendelse og brug. I enfamiliehuse hvor der anvendes andet end pre-accepterede løsninger fx andre vinduesbredder, vil byggeriet blive omfattet af en højere brandklasse og kræve certificeret rådgiver.

Brand- og Konstruktionsklasse 2-4

Byggerier, der indplaceres i brand- og konstruktionsklasse 2-4, skal have en eller flere certificerede rådgivere tilknyttet. De har ansvaret for at sikre, at byggeriet overholder gældende regler for primært brand og statik. Der er så her tale om alt andet byggeri end de der falder i klasse 0-1.

Overgangsordning indtil 31. december 2019

For områderne brand og konstruktion er der en overgangsordning frem til den 31. december 2019. I overgangsperioden kan man vælge at få den tekniske byggesagsbehandling på brand og konstruktioner udført af certificerede rådgivere eller af de kommunale myndigheder.

I Byg samt Beredskabet har vi endnu ikke haft en sag med certificerede rådgivere. Alle har indtil nu valgt kommunal byggesagsbehandling.

Den 1. januar 2020 er overgangsperioden slut og den tekniske byggesagsbehandling på brand og konstruktioner flyttes fra kommunerne til private certificerede rådgivere.

Kommunens nye rolle efter 1. januar 2020 som myndighed

Fra 1. januar 2020 skal kommunen på brand- og konstruktionsområdet kontrollere indplaceringen i klasserne samt gennemføre stikprøvekontrol.

Når man skal indplacere et byggeri i brandklasse er der forskellige ting der skal afklares.

Anvendelseskategori, antal personer, højder på/i bygningen samt brandbelastning. Disse forhold placerer byggeriet i en risikoklasse. Dette skal så sammenholdes med, hvordan bygningen projekteres og udføres. Sammenholdt vil det give byggeriet en brandklasse. Der kan være flere brandklasser inden for samme byggeri.

Nedenstående tabeller fra bygningsreglementets §§ 85 og 86 bruges ved indplacering i brandklasser.

Anvendelses-kategori	Bygningsafsnittet er indrettet med sovepladser	Personer i bygningsafsnittet har kendskab til flugtveje	Personers mulighed for ved egen hjælp at bringe sig i sikkerhed	Maksimalt antal personer, som rummet er indrettet til
1	Nej	Ja	Ja	Ingen begrænsning
2	Nej	Nej	Ja	Højst 50
3	Nej	Nej	Ja	Ingen begrænsning
4	Ja	Ja	Ja	Ingen begrænsning
5	Ja	Nej	Ja	Ingen begrænsning
6	Ja/Nej	Nej	Nej	Ingen begrænsning

Tabel 1 – Anvendelseskategorier (BR-18 §85)

Risikoklasse	Bygningsafsnit i anvendelses-kategori	Bygningens udformning, samlet antal personer i bygningsafsnit med fælles flugtveje og brandbelastning
1	1	Generelt - Bygninger med højst 1 etage over terræn og højst 1 etage under terræn og <i>Brandbelastningen i bygningsafsnittet må ikke overstige 1.600 MJ/m² gulvareal</i>
	4	Generelt -Bygninger med højst 1 etage over terræn og højst 1 etage under terræn eller <i>Fritliggende og sammenbyggede enfamilieshuse og sommerhuse med højst 2 etager over terræn og højst 1 etage under terræn</i>
2	1	Generelt - Bygninger med gulv i øverste etage højst 9,6 m over terræn og højst 1 etage under terræn eller <i>Bygninger med højst 1 etage over terræn og højst 1 etage under terræn, hvor brandbelastningen i bygningsafsnittet kan være større end 1.600 MJ/m² gulvareal</i>
	4	Generelt -Bygninger med gulv i øverste etage højst 9,6 m over terræn og højst 1 etage under terræn
	2,5,6	Generelt -Bygninger med højst 1 etage over terræn og højst 1 etage under terræn
	3	Generelt -Bygninger med højst 1 etage over terræn og højst 1 etage under terræn og <i>Antallet af personer i bygningsafsnit med fælles flugtveje må højst være 1000</i>
3	1 og 4	Generelt- <i>Bygninger med gulv i øverste etage mellem 9,6 m og 45 m over terræn og højst 1 etage under terræn</i>
	2 og 5	Generelt - <i>Bygninger med gulv i øverste etage er højst 22 m over terræn og højst 1 etage under terræn</i>
	3	Generelt- Bygninger med gulv i øverste etage højst 22 m over terræn, højst 1 etage under terræn, og højst 150 personer i bygningsafsnittet eller <i>Bygninger med højst 2 etager over terræn og højst 1 etage under terræn, og højst 1000 personer i bygningsafsnittet</i>
	6	Generelt - <i>Bygninger med højst 2 etager over terræn og højst 1 etage under terræn</i>
4	1 til 6	Generelt - <i>Bygninger, der ikke er omfattet af risikoklasse 1 - 3</i>

Tabel 2 – Risikoklasser (BR-18 §86)

Indplaceringen sker ud fra Bygningsreglementet § 493:

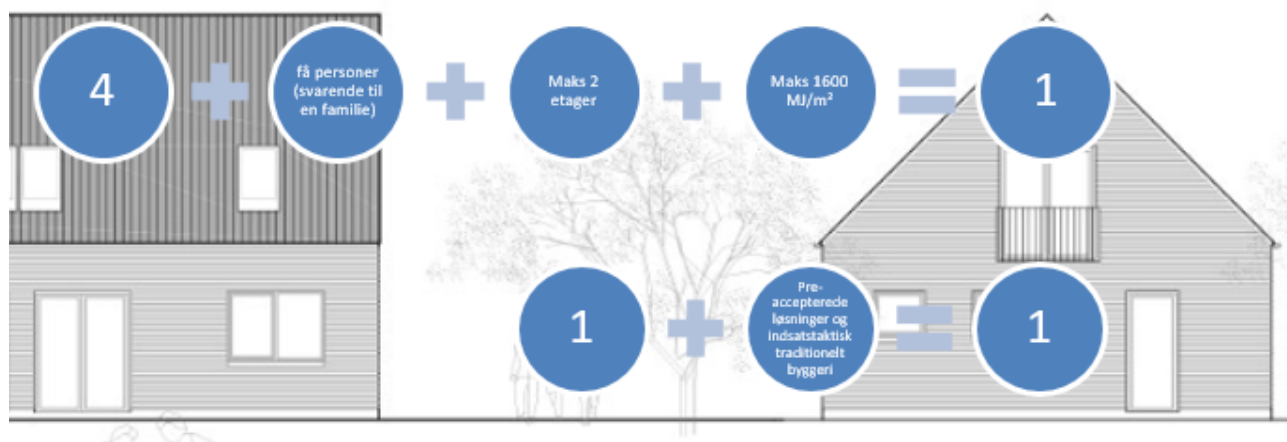
- 1) Brandklasse 1 (BK1), som omfatter **simpelt og traditionelt** byggeri, hvor byggeriet er henført til risikoklasse 1. (Pre-accepterede løsninger og et etageareal mindre end 600 m²)
- 2) Brandklasse 2 (BK2), som omfatter **traditionelt** byggeri i risikoklasse 1 - 3. (pre-accepterede løsninger)
- 3) Brandklasse 3 (BK3), som omfatter **komplekst** byggeri i risikoklasse 1-3. (pre-accepterede løsninger med få afvigelser)
- 4) Brandklasse 4 (BK4), som omfatter byggeri, der ikke er omfattet af brandklasse 1-3

Skematisk oversigt over placering af bygninger i risikoklasse og brandklasse

Her vises et par eksempler på indplacering i brandklasser for henholdsvis simpelt og traditionelt byggeri og komplekst byggeri.

Enfamiliehus – simpelt og traditionelt byggeri:

Nyt Campus – komplekst byggeri:

I komplekse sager vil der være et krav om 2 af hinanden uafhængige certificerede rådgivere.

Tilsvarende er der samme princip for konstruktioner og indplacering i klasser. Her er der så tale om konstruktions typer og konsekvensklasser.

Kommunens rolle er derfor kun kontrol af om klasserne er valgt korrekt. Kommunen skal altså ikke kontrollere projekteringen som sådan, det er hhv. de certificerede rådgivere og bygherres ansvar.

I byggeansøgningen skal det oplyses om og dokumenteres for, hvorvidt byggeriet er indsats-taktisk traditionelt (ITT). Det skal dokumenteres, at byggeriet er udført i overensstemmelse med kapitel 5 - om redningsberedskabets indsatsmuligheder.

Dvs. at bygningers placering på grunden samt deres udformning skal sikre, at der i tilfælde af brand er forsvarlig mulighed for, at redningsberedskabet kan foretage redning og kan bistå evakuering af personer og dyr. Det skal ligeledes sikres, at der kan gennemføres det slukningsarbejde, der er nødvendigt hertil samt til at begrænse væsentlig brandspredning mellem brandmæssige enheder.

Hvis et byggeri er indsats-taktisk utraditionelt (ITUT) skal Kommunen stadigvæk godkende om man vil tillade disse byggerier, da det har betydning for bl.a. redningsberedskabet dimensionering og hænger meget tæt sammen med den risikobaserede dimensionering.

Kommunen som bygherre

Bornholms Regionskommune er også bygherre. Der bygges måske nyt plejehjem eller børnehave, der ombygges på skoler og institutioner, der søges om ændret anvendelse af kommunale bygninger til andre formål, der er små byggerier i kommunens projekter f.eks. saunaer o.lign.

De nye regler får derfor også betydning i disse byggeansøgninger. Mange af de nævnte byggerier vil kræve certificerede rådgivere. Dette er en merudgift, som skal medregnes i projekterne. Ligeledes skal der påregnes en længere ventetid på en certificeret rådgiver end ved den kommunale sagsbehandling på nuværende tidspunkt, da der på landsplan ikke er uddannet nok certificerede rådgivere til at løse opgaven.

Forhåndsdialogmøder

Med den nye ordning er der i større grad behov for forhåndsdialogmøder for på et tidligt stadie i projekteringen af byggeriet at få afklaret hvilke klasser byggeriet skal indplaceres i, da det har stor betydning for projektets gennemførelse og hvilke kompetencer de certificerede rådgivere skal have.

Men det bliver en svær balance, da mange af forholdene ikke er afklaret i den tidlige fase.

Den egentlige dialog vil fremadrettet nu være mellem bygherre/ansøger og den certificerede rådgiver.

Uklarheder om administrationsgrundlaget

Selvom bygningsreglementet trådte i kraft i 2018 er vejledningerne til reglementet endnu ikke færdige. Der er derfor stadig tvivlsspørgsmål om administrationen af dele af lovgivningen.

Det gælder også for de nye regler der træder i kraft fra 1/1-2020.

Reglerne gælder også for midlertidige konstruktioner, dvs. scener, ikke-certificerede telte, store arrangementer o.lign.

Et af de områder, hvor der fortsat er uklarhed er kravene til arrangementer f.eks. Folkemøde, havnefester, sportsstævner med indendørs overnatning mm.

Vi kan dog på nuværende tidspunkt ikke redegøre for de præcise krav til disse arrangementer og afventer en udmelding fra Trafik- Bygge- og Boligstyrelsen om dette.

Krav til sagsbehandling og kompetencer i kommunen

Det vil med det nye reglement fortsat være nødvendigt, at kommunen fastholder kompetencer hos sagsbehandlere, der i stikprøvekontrollerne samt til forhåndsdialoger kan vurdere de tekniske og brandmæssige aspekter i byggesagerne. Ligeledes vil det også være kommunen der skal behandle eventuelle lovliggørelsessager og dispensationer fra reglementet.

Det er endnu for tidligt at forudsige øvrige konsekvenser af det nye reglement.

Øgning af sagsmængde inden årsskiftet

På grund af de mange uklarheder og usikkerhed om de nye processer forventer vi at der er mange ansøgninger der vil komme ind inden årsskiftet for at indgå i den gamle ordning. Dansk Byggeri anbefaler sine medlemmer at indsende ansøgninger til kommunerne inden de nye ordninger træder i kraft.

<https://www.danskyggeri.dk/nyheder-og-presse/nyheder/aktuelt-for-medlemmer/2019/aflever-dine-byggeansoegninger-inden-aarets-udgang/>

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 10: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

10 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0102

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

03-12-2019

Åbent punkt

10

Lukket punkt

Indstilling og beslutning

Natur- og Miljøudvalget den 3. december 2019:

Ingen.

Punkt 11: Gensidig orientering

Åbent punkt

11 Gensidig orientering

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	03-12-2019	11	

Palle Kreutzberg Tourell gav en mundtlig orientering vedr. dialogmøderne med de kommunale havne.

Natur- og Miljøudvalget den 3. december 2019:
Orientering modtaget.